

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור: האם נשא דוד שתי אחיות? (מספר 136)

שם המרצה: מנשה וינר, menasevin@gmail.com

א. תלמוד בבלי, סנהדרין יט:

תניא אמרו לו לר' יהודה נשים הראויות לו מבית המלך ומאי ניהו מירב ומיכל שאלו תלמידיו את ר' יוסי היאך נשא דוד שתי אחיות בחייהן אמר להן מיכל אחר מיתת מירב נשאה ר' יהושע בן קרחה אומר קידושי טעות היו לו במירב שנאמר) שמואל ב ג, יד (תנה את אשתי את מיכל אשר ארסתי לי במאה ערלות פלשתים מאי תלמודא אמר רב פפא מיכל אשתי ולא מירב אשתי מאי קידושי טעות דכתיב) שמואל א יז, כה (והיה האיש אשר יכנו יעשרנו המלך עושר גדול וגו' אזל קטליה אמר לו מלוה אית לך גבאי והמקדש במלוה אינה מקודשת אזל יהבה לעדריאל דכתיב) שמואל א יח, יט (ויהי בעת תת את מירב בת שאול לדוד וגו' א"ל אי בעית דאתן לך מיכל זיל אייתי לי מאה ערלות פלשתים אזל אייתי ליה א"ל מלוה ופרוטה אית לך גבאי שאול סבר מלוה ופרוטה דעתיה אמלוה ודוד סבר מלוה ופרוטה דעתייה אפרוטה ואיבעית אימא דכולי עלמא מלוה ופרוטה דעתייה אפרוטה שאול סבר לא חזו ולא מידי ודוד סבר חזו לכלבי ושוני ר' יוסי האי תנה את אשתי את מיכל מאי דריש ביה ר' יוסי לטעמיה דתניא רבי יוסי היה דורש מקראות מעורבין כתיב) שמואל ב כא, ח (ויקה המלך את שני בני רצפה בת איה אשר ילדה לשאול את אדמוני ואת מפיבושת ואת חמשת בני מיכל אשר ילדה לעדריאל המחולתי וגו' וכי לעדריאל נתנה והלא לפלטי בן ליש נתנה דכתיב) שמואל א כה, מד (ושאול נתן את מיכל בתו אשת דוד לפלטי בן ליש וגו' אלא מקיש קידושי מירב לעדריאל לקידושי מיכל לפלטי מה קידושי מיכל לפלטי בעבירה אף קידושי מירב לעדריאל בעבירה ור' יהושע בן קרחה נמי הכתיב את חמשת בני מיכל בת שאול אמר לך רבי יהושע וכי מיכל ילדה והלא מירב ילדה מירב ילדה ומיכל גידלה לפיכך נקראו על שמה ללמדך שכל המגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו.

ב. תלמוד בבלי סנהדרין יח .

ואין נושאין אלמנתו (של מלך) ר' יהודה אומר נושא המלך אלמנתו של מלך שכן מצינו בדוד שנשא אלמנתו של שאול שנאמר שמואל ב יב, ח ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך.

ג. תלמוד ירושלמי סנהדרין פרק שני הלכה ג.

אין נושאין לא אלמנתו ולא גרושתו של מלך על שם ותהיינה צרורות עד יום מותן אלמנות חיות ... ר יודן אומר נושא המלך אלמנות המלך שמצינו בדוד שנשא אלמנות שאול שנאמר ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך זו רצפה ואביגיל ובת שבע .

ד. תלמוד בבלי יט :

כתיב פלטי וכתוב פלטיאל אמר ר' יוחנן פלטי שמו ולמה נקרא שמו פלטיאל שפלטו אל מן העבירה מה עשה נעץ חרב בינו לבניה אמר כל העוסק בדבר זה ידקר בחרב זה והכתיב) שמואל ב ג, טז (וילך אתה אישה שנעשה לה כאישה והכתיב) שמואל ב ג, טז (הלך ובכה על המצוה דאזיל מיניה עד בחורים שנעשו שניהם כבחורים שלא טעמו טעם ביאה .

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז